

DAIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL - LITUANO - ECHO

Neparinis Lietuviu Laikrastis
Semario Lituano Independente
Jose Leite de Salles
Redactor-Chefe
S. Paulo, Rua da
Mooca, 1721
Telefonas 3-2056

Parinis Lietuviu Laikrastis
Semario Lituano Independente
Antanas Uckus
LEIDEJAS
Skiras Numeris \$300
S. Paulo, R. da Mooca,
1721
T lefonas 3-2056

XI Ano - metai

Brazilija - Sao Paulo 1940 m. Liepos - Julho 6 d. 2523862 Nr. 27 (37)

Sov. Rusija prisijunge Besarabija ir Bukovina

Nerimas Balkanuose. Hitleris nezina kaip toliau veikti. Rengiasi anglams siulyti taika. Kovose zuvo Italijos oro laivyno virsininkas Italo Balbo. Vokieciai prie Ispanijos sienos.

Krevė Mickevicius Maskvoje

RUSIJA PLECIA SAVO ITAKA BALKANUOSE

Pereita savaite raseme, kad Sovietu Rusijos vyriausybe iteike Rumunijai ultimatumu atiduoti rusams dazi teritorijos - Besarabija ir Saurine Bukovina. Sitas ultimatumas sukiele didelio nerimo ne tiek paciuose rumunuose, kaip pas vokiecius ir italus. Rumunų vyriausybe apsvarciusi ultimatumu, sutiko priimti ir uzleisti reikalaujamas zemes rusams. Rusai tuoju pradėjo okupavima ir birzelio 29 diena buvo šios sritys uzimtos.

Kaip tik rusai pareikalavo Besarabijos ir ja okupavo, vengrai taip pat pakle galva ir rengiasi puliti is kitos pusės Rumunija ir atsiimti Transilvanija. Bet Hitlerio ir Mussolinio patariamai, vengrai atsikak savo žygio. Tačiau, rezirint to, rumunų ir vengrų pasinyje ivyko kruvinų susirėmimų.

Iteikus rusams ultimatumu rumunams, Rumunijos karalius Karolis kreipėsi pas Hitleri ir Mussolini prašydamas pagalbos. Bet pagalbe buvo atsakyta ir pataarta priimti rusų reikalavimus.

Buvo pasklyde gandų, kad savo patarimuose Hitleris ir Mussolinis pareikšes Karoliui, kad rusų okupavimas Besarabijos esat tik laikinas. Taigi, is to galima spręsti, kad šioje Europos dalyje, Balkanuose, rengiamasi kartui. Zodziu, Balkanai dabar tapo didelio tarptautinio itempimo vieta. Nerimas čia labai didelis, kurio išdavos greitai turi pasiskėti.

PAKRIKO HITLERIO PLANAI

Balkanai yra labai svarbus net pagalvini taškas bent kelis Europos valstybių, ypač svarbu turėti

savo kontrolėje Dardanėlius, kurie yra vartai i pasauli Tas labai svarbu rusams, o taip pat ir kitoms. Be to, Hitleris seniai svajoja išplėsti savo itaką Balkanuose ir po to turėti savo kontrolėje itėjimą i juras. Ir kada Hitleris užsiems su karu vakaruose, rusai pasiskubino ir pradėjo veikti pietuose. Tokiu budu Hitlerio planai susimaišė ir dabar jisai nežino kaip toliau veikti. Prancūzai iš Europos sako, kad Hitleris dabar žada atidėti puolimą ant Anglijos ir pasiulyti jiems taiką, kad tuo budu laimėjus daugiau laiko kitiems savo planams realizuoti. Kol bus tariamasi su angliais, tai Hitleris galės atsiųkti i pietus ir čia pradėti savo akciją. Tarptautinės politikos žinovai tvirtina dar ir tai, kad rusai tik laukia paties karštesio Hitlerio veiksmų su angliais, o tada jau jie laisviau pradės veikti Balkanuose ir per juodąsias juras atsidaryti sau kelią per Dardanėlius. Zodziu, dabar eina lyg konspiracija iš vienos pusės Hitlerio prieš Rusiją, iš kitos pusės - Maskvos prieš Vokietiją. Kuo tas viskas baigsis, ne tolima ateitis parodys, nes tas ilgai trukti negali.

ZUVO ITALU ORO LAIVYNO VIRSININKAS.

Pereitą penktadieni kovos su anglais prie Lybijos zuvo Italijos oro laivyno virsininkas Italo Balbo gubernatorius maršalas Ita-

lo Balbo. Jo lėktuvas, kuriuo jisai skrido, užsidegė ore ir visi lėktunai, be Balbo, dar 8. zuvo. Tai be galo didelis Italijai smugis.

VOKIECIAI NORI PULTI GIBRALTARA PER ISPANIJA

Vokiečių kariuomenė dabar stovi prie Ispanijos - Prancūzijos sienos. Prancūzai sako, kad Hitleris reikalaujas gen. Franko, kad leistų jam pereiti jo kariuomeni ir puliti Gibraltarą per Ispaniją. Jei Gen. Franko atsiskaitų tai Hitleris esąs pasirengęs ir be leidimo tai padaryti Taigi, dar ko gero, buvusieji biūriai gali rimtai susikabinti.

LIETUVOS UZSIENIU REIKALU MINISTERIS MASKVOJE

Pereitos savaitės pabaigoje i Maskvą išvyko Lietuvos užsienių reikalų ministeris ir vice-prėmėjas Krevė Mickevicius. Tikslas šios kelionės neaiškus, bet galima spręsti, kad tai turi didelės tarptautinės reikšmės. Paskutinėmis dienomis, kaip matosi, labiau aiškėja Rusijos santykiai su vokiečiais del Balkanų. Taigi, gali kilti karas tarp Vokietijos ir Rusijos ir šio karo frontas gali pasiekti Lietuvą.

LIAUDIES ARMIJA LIETUVOJE

Lietuvos Liaudies fronto vyriausybė šiomis dienomis isteigė liaudies armija, kuri, matyt, padavuos saulius prie Smetonos režimo. Liaudies armija turės savo propagandos skyrių. Ji kariuomenei griežtai uždrausta užsiimti bile kokia politika.

GRIZTA LENKIJOS PABEGELIAI

Daug Lenkijos pabėgėlių randa si Rumunijoje. Tenai gyvena internuoti ir buvusieji Lenkijos vyriausybės nariai. Pastaruoju laiku daug Lenkijos pabėgėlių grizta i Lenkiją.

PRANCUZU LAIVAI ANGLU KONTROLEJE

Prancūzijos laivai, kurie randa si angli uostose, bus perversti angli kontrolėn. Sius laivus tvarkys angliai, kaip savuosius.

GREITAS PUOLIMAS ANT ANGLAIJOS.

Vėliausios žinios iš Romos praneša, kad Hitleris, pagaliau, nutarė daryti greita ir staigų puolimą ant Anglijos, padedant ita-

lams. Puolimui jėgos jau esą visiškai paruoštos.

MEKSIKA. Liepos mėn. 7 diena, sekmdieni, Meksikojė ivyksta Respublikos prezidento rinkimai.

VICHY. Prancūzijos vyriausybė pasitrinko savo bustinę Vichy mieste. Paryžius lieka jau paprastu miestu.

BERLYNAS. Vokiečiai skelbia, kad liepos 3 d. nuskandino angli transatlantini laivą «Arandora Star». Be to, nuskandinti dar du angli prekniiai laivai. Vienas didžiausias ir moderniausias laivas «Champlain» užėjo ant miros ir nuskendo. Po šio karo laivais ir žmonių lavonais nukloti bus vandenys.

TOKIO. Amerikos J. V. ir Anglija ir toliau rems kinus kare su japonais, kurie paskutiniu laiku tenai pradėjo smarkiai veikti.

GLOVACKIS GENERALINIS UZSIENIU REIKALU MINISTERIJOS SEKRETORIUS

Pereitą kartą buvo rašyta, kad Pijus Glovackis paskirtas vyriausiuoju kariuomenės inspektorium. Tai buvo padaryta per klaidą. Pijus Glovackis paskirtas generaliniu užsienių reikalų ministerijos sekretorium. Prie Smetonos režimo jisai buvo nuteistas mirties bja apie karo padeti.

bausme. Kalėjime buvo nuo 1920 m. ligi dabar.

LONDONAS. Vokiečių belaisvių kuriuos suima angliai, gabenajuos i Kanadą. Jau pirmas belaisvių transportas i Kanadą i gabentas.

KAIRAS. Italija nuo pradžos istojimo karan, vien tik Afrikoje numušta 90 lėktuvų. Juos numušė angliai. Be to, nuskandinta daug italy laivų.

LONDONAS. Angli oro eskadrilė sunaikino italy vieną aerodromą Samalijoje ir sudegintas petroleo depozitas.

KORSAKAS LIETUVOS ELTOS DIREKTORIUM

Vyriausybė paskyrė naują Lietuvos žinių agentūros direktorių Radžvilį - Korsaką, žymų rašytoją ir geriausią Lietuvos literatūros kritiką.

Korsakas - Radžvila dar jaunas bet apėjes pasizymėti kaip pažangus rašytojas ir geriausias kritikas. 1929 metų pradžioje, žiemą, dar budamas gimnazistu Siauliu Gimnazijoje, buvo areštuotas ir nuteistas 6 metams sunkiųjų darbų kalėjimo už priešsmetonini ir prieš voldemarini režimą. Išėdėjes kalėjime 2 metų, susirgo ir rašytojų pastangoms buvo paleistas išvėn. Paskutiniu metu Korsakas - Radžvilį buvo «Kultūros» redaktorium.

CERCILIO KALBA

Liepos 4 d. Anglijos premjeras Cerilis pasakė parlamente kalbą apie karo padeti.

S. m. liepos m. 13 d. L. M. M. R. «Rytas» Luzo Brazileiro salėje, Rua da Graça 608, rengia

Vieša Vakara

Bus suvaidinta 3-čia xarta S. Paulyje 4 veiksmų drama

«Vergijos Griuvėsiuose»

Kurioje vaizduojamas Lietuvos kaimiokių gyvenimas didžiojo karo išvakarėse čia matome šurpius vaizdus fanatizma, motina atsižada savo sunaus ir atsiduoda ji i rusų caro armija. Tikrai jaudinanėtos scenos. Vaidina geriausi Ratelio «Ryto» menininkai. Nepraleiskite šios progos Pamatykite šią drama.

Pradžia 8 val. vak. Po vaidinimu šokiai iki 4 v. ryto.

Rengėjai.

NEREIKIA SUKTI GALVOS

«IŠPAŽINTIES PASLAPTIS»

Nematytas vaidinimas, gražūs drabužiai ir dekoracijos, geras orkestras ir erdvi šokių salė žada didelį pasisekimą.

Publika prašoma neiseivuoti, nes vaidinimas prasideda punktučiai 8 val. vakaro.

Reflexões atuais

Como era de prever, os poderes públicos estudam os melhores meios de remediar a situação das exportações brasileiras, sensivelmente diminuídas por efeito da guerra. O Conselho Federal do Comércio Exterior executa um amplo inquérito entre todas as classes produtoras do País a fim de conhecer objetivamente o problema. Sabe-se que não é de fácil solução. Praticamente, a guerra fechou-nos mercados compradores de excepcional importância. Restam-nos os dos Estados Unidos, da Inglaterra e da França. E, porém, compreensível que, exceção feita no mercado norte-americano, não possamos alimentar grandes ilusões sobre os mercados ingleses e franceses. Não é apenas a dificuldade de transporte que ocasiona o „impasse“ do presente estado de coisas. Tudo indica que, premidas pelas naturais dificuldades econômicas, a Inglaterra e a França imponham, aos países vendedores, certas cláusulas contratuais, não de inteiro acordo com as normas tradicionais da Economia Política. Além disso, é preciso levar em conta o fato das relações econômicas entre os grandes e pequenos países terem sofrido uma transformação capaz de alterar, ao menos por enquanto, as respeitáveis diretrizes da economia clássica.

O que importa é sublinhar — sem exageros inúteis, mas sem ilusões tolas — a importância do problema das exportações brasileiras. A ela, alias, já se referiram, com a responsabilidade de seus cargos, o Presidente Getúlio Vargas e o Interventor Adhemar de Barros. Falando, recentemente, as classes conservadoras paulistas,

o chefe da nação foi bem claro. Analisou com firmeza a situação criada para nosso comércio internacional, e suas palavras repercutiram fundamentalmente em todo o País. O Interventor Adhemar de Barros — esta dista para o qual o melhor método de governo é o administrar com senso realístico dos fatos e das idéias — afirmou, há poucos dias, que não são pequenas as dificuldades com que luta nosso comércio exportador diante da guerra. Referiu-se claramente aos reflexos desse estado de coisas na economia nacional concitando os paulistas a trabalhar decisivamente — ao lado dos poderes públicos — para uma harmonica supressão dessas dificuldades.

A palavra de ordem do Estado Novo é da expansão de nossos mercados internos. Se as massas brasileiras dispuserem de um coeficiente econômico capaz de lhe aumentar o poder aquisitivo, não restará vida de que, bem orientada, essa expansão se realizará. No momento, porém, as classes produtoras devem, como sempre, prestigiar e auxiliar a ação do governo no que toca às medidas de emergência a serem tomadas. Tais medidas — estejam certos disso — se serão tomadas depois duma análise exaustiva das questões postas em foco pelos acontecimentos europeus.

O momento é de compreender e de colaboração. Precisarmos, talvez envidar esforços exaustivos — conquistar mercados até ontem fechados a nosso comércio — como até reduzir a importação de certos produtos. Tudo isso exige trabalho — harmônico e espírito de sacrifício.

Kas girdėti naujoje Lietuvoje

DIDELES DEMONSTRACIJOS KAUNE.

Birželio 30 diena, politiniu kairiu paleidimo proga, Kaune sporto stadione įvyko milžiniškos darbininkų ir tarnautojų demonstracijos, kuriose dalyvavo ir vyriausybės nariai — ministrai ir šiaip aukštųjų valstybės pareigūnai. Nors diena buvo labai karšta ir saulėta, bet kaip praneša radio, demonstracijose dalyvavo labai daug žmonių. Demonstrantai sveikina naują Lietuvos vyriausybę ir linkėjimai sėkmingai tęsti išsivystoje nuo Smetonos režimo darbą. Aikštelėje buvo parengta prezidentūmų vieta, kurioje sėdėjo ministrai. I demonstrantų kalbas ir sveikinimus atsakė ministras, susisiekimo, sveikatos reikalams ir švietimo. Ministras padėjo daug reformų valstybės gyvenime, kaip švietimo, taip ir žemės ūkyje. Bus esą nusavinami stambieji ūkiai ir žemė bus dalijama bežemiams ir mažžemiams.

Prie progos, reikia pažymėti, kad prie naujosios vyriausybės ir dabartinės tvarkos, jau jau spėjo prisitaikinti buvęs São Pauloje konsulas dr. P. Mačiulis, kuris dalyvauja visoje vyriausybės posėdžiose. Taip pat jisai dalyvavo ir perėito sekmadienio demonstracijose ir sėdėjo prezidentūmų vietoje

KREVE MICKEVICIUS ISVYKO I MASKVA

Radio žiniomis, Lietuvos užsienio reikalų ministro Krėvė Micekvičius, liepos mėn. 1 dieną išvyko į Maskvą, kur jisai buvo labai šilmingai sutiktas Sovietų valdžios atstovu, o taip pat ir Lietuvos igalioto ministro Maskvoje Narkevičiaus Maskvos aerodrome, kur atvyko savo šalies Sovietų vėlavu, ir Lietuvos respublikos vėlavos. Radio nepaduoda, koki tikslą turi ši Lietuvos užsienio reikalų ministro kelionė Maskvon. Gal kartais rusai nori naujus reikalavimus stalyti Lietuvai? Bet apie tai sužinosime vėliau.

UZDARYTI KAIKURIE LAIKRASCIAI

Telegramu agentūros iš Kauno praneša, kad vyriausybės parodymu tapo uždaryti kai kurie Lietuvoje išmanieji laikraščiai ypač, kurie jau nepalankiai atsiliepia apie naująją Lietuvos vyriausybę. Tačiau kad būtų suvaržyta spauda, to nepastebima ir laikraščiai išėina, kaip ir anksčiau. Tik Lietuvos tautinio organo „Lietuvos Aidas“, ir kuris buvo vyriausybės oficiozu, dabar vėl liks oficiozu tik, žinoma, plekia tautininkams ir Smetonai kairi.

SEIMAS PALEISTAS NUO LIEPOS 1 D.

Jau buvome rašę, kad naujoji Lietuvos vyriausybė yra paleidusi buvusį smetonini seimą ir jo atstovus, kurie turėjo dar ir valdžios tarnybas, atleido, kaip pav. seimo pirmininką Sekeni ir kitus. Tačiau radio iš Lietuvos praneša, kad oficialiai Lietuvos seimas paleistas skaitosi nuo liepos mėn. 1 dienos.

Lietuvos seimą sudarė grynai tautininkų partijos žmonės, kurie jokiu būdu neatstovavo Lietuvos visuomenės. Dabar jis paleistas ir bus skelbiami nauji rinkimai. Kaip vyks rinkimai Lietuvoje, kol kas dar nežinia. Esmant Lietuvos konsultacija, nauji rinkimai, seima, paleidus senąjį, turi būti paskelbti ne vėliau per 60 dienų. Taigi Lietuvoje apie rudenį gali įvykti nauji seimo rinkimai, kuriose dalyvaus taip pat ir komunistų partija, kuri Lietuvoje pradėjo veikti legaliai nuo birželio 28 dienos. Lietuvoje, taip pat pradėjo veikti nuo birželio 29 dienos ir komunistinio jaunimo organizacija „Komsomolca“.

Cekoslovakijos tankai suteikė Vokiečiams laimėjimą

Korespondentai parvyko į Flandrijos frontą Londoną pasakoja, kad jeigu ne Cekoslovakijos, Skodos fabriko išdirbystės tankai, tai vokiečiai ne būtų pajėgę pramušti Sedano frontą (Sedanas — Francijos miestas prie Vokietijos rubežiaus) ir tuo būdu, nebūtų pavykę jiems padaryti to istorinio apsupimo Flandrijoje.

Korespondentai pasakoja, kad vokiečių išdirbystės tankai negalėjo atlaikyti anti-tankinių kanuoliu ugnies ir jie beveik visi liko sunaikinti, bet Skodos išdirbystės tankai atlaikė kanuoliu ugnį ir frontą pramušė. Jie buvo tokie sunkūs ir stipriai padaryti, kad mažųjų kanuoliu ugnies visai neboje, ju šalmus esą galima pramušti tik iš sunkiųjų aknuoliu, kas nėra taip lengvai atsiekiama.

Jie spėja, kad apie pusę vokiečių turimų tanku liko sunaikinti, bet vokiečiai turėjo 10 tankinių divizijų su 4,500 tanku ir likusia tanku dalimi dabar galintį naudoti naujose atakose.

Muniche padarytas klaidas dabar skaudžiai jaučia visi.

RUSAI GYRIA LIETUVOS KARIUOMENES VADA

Rusai kalbėdami apie naują Lietuvos vyriausybę, labai palankiai atsiliepia apie Lietuvos krašto apsaugos ministrą ir kariuomenės vadą generolą Vitkauską.

VOKIECIU SPAUDA TYLI APIE BESARABIJOS OKUPAVIMĄ

Rusams okupavus Rumunijos dalį — Besarabiją ir šiaurinę Bukoviną, viso pasaulio spauda plačiai komentuoja ir aprašo šiuos įvykius. Tačiau vokiečių spauda apie tai nieko nerašo, tik trumpai pažymėjo, kad rusai okupavo Besarabiją. Ir daugiau nė žodžio. Tas aiškina ma tuo, kad vokiečiai neiktai buvo užklupti šio įvykio, kad jie nemanė, kad rusai pasiskubins veikti Balkanuose ne pasitars su Hitleriu.

IVAIRIOS ŽINIOS

VOKIEČIAI IR ITALAI NEGALI ILGAI KARIAUTI

Yra tvirtinama, kad nei Vokietija, nei Italija negalintys vesti ilgą karą. Esa, kaip vieni, taip ir kiti greitai pritruks maisto ir reikalingiausių karui medžiagų — kuro. Dėl to, Hitleris stengiasi žaibo greitumu pradėti karą baigti, nes užsitęsęs karas Vokietijai, o taip pat ir Italijai gali priversti priedidelių neįkėtinumų.

SOVIETU—VOKIECIU DERYBOS.

Iš Berlyno pranešama, kad sovietu-vokiečių prekybos derybos, kurios buvo pradėtos per reitą ketvirtadieni, baigtos liepos 1 d. pilnu susitarimu abiejų valstybių.

VOKIEČIAI PRIE ISPANIJOS SIENOS

Vokiečių kariuomenė jūros pakraščiu pasiekė Ispanijos sieną. Prie Navaros ispanai vokiečius sutiko su vynu, o vokiečiai ispanams iškeitė pietus prancūzų teritorijoje.

VOKIEČIAI OKUPAVO ANGLŲ SALAS.

Lamanšo kanale, vokiečiai okupavo dvi anglių salas Jersey ir Guernesey. Pirmiausia vokiečiai šias salas bombardavo. Gyventojai turėjo jas apleisti ir palikti jas vokiečiams.

ITALAI, PER APSIRIKIMĄ, PUOLE SAVO KARIUOMENĘ

Anglų radio skelbia, kad prie Abisinijos sienos italų kariuomenė puolė, per klaidą, pačius italus ir labai daug jų išguldė, kol pastebėjo, kad tai jų pačių karijantai.

PRIVERSTINA APDRAUDA NUO GAISRO.

Brazilijos vyriausybė išleido dekretą, kuriuo visi judomoji nejudomo turto savininkai privalo apdrausti savo turimą nuo ugnies.

DARBININKŲ IR DARBO I-MONTŲ REGISTRACIJA PRA TESTA.

Brazilijoje yra išleistas dekretas, kuriuo visos imonės privalo išregistruoti ir taip pat registruoti savo darbininkus darbo departamente. Registracijos terminas pasibaigė birželio mėn. 30 d., tačiau tapo pratestas ligi liepos 30 dienos. Paduoti registracija privalo visi, kas tik turi kokią imonę, neatsižvelgiant į tai, ar joje yra darbininkų, ar dirba tik pats savininkas. Registruojant reikia užpildyti tam tikras blankes, vadinamas „dois tercios“, kurias galima gauti papulterijoje „Pan-Americana“, rua da Mooca, 1721.

— LONDONAS. Anglų laikraštis „Nev Chronicle“ pataria anglams išvysyti stiprų oro puolimą ant italu ir pradėti bombardavimą italu pozicijoms.

— ROMA. Zuvus italu marša

lui Italo Balbo, kuris buvo italu oro laivyno vėlavas, liko koje ir taip pat gubernatori Lybijoje, jo vieton paskiras ir tras maršalas, Graziani.

BEVEIK 3 MILLJONAI KARIUOMENES

Iš Londono pranešama, kad anglai turi sumobilizavę 2,700,000 žmonių kariuomenę, kuri pasiryžusi atlaikyti vokiečių ir italu puolimą.

— KAIRAS. Iš Kairo pranešama, kad per dvi dienas Vidurinio jūroje anglai nuskandino 4 italu laivus. Viso italu kariuomenės laivų nuskandinta 13.

ESTIJOJE UZDARYTOS NACIONALISTŲ ORGANIZACIJOS.

Pranešimu iš Estijos, apie naujos liaudies vyriausybės parodymu, tapo uždarytos visos estu nacionalistinės organizacijos ir klubai, kurie tik buvo palankūs fašistams. Be to, uždaryti klubai ir rusų partijos. Spėjama, kad tas pats bus padaryta ir Lietuvoje, kur jau buvo išgalėję „jaunaukštai“.

KREVES KONFERENCIJA SU MOLOTOVU.

Maskvos radio žiniomis, Lietuvos užsienio reikalų ministras Krėvė Micekvičius, kuris dabar randasi Maskvoje, turė konferenciją liepos 2 d. su rusu Molotovu. Ką juodu išsitarė, radio neskelbia.

ESTIJOS MOKYKLOSE IŠTA RUSŲ KALBA

Estijos vyriausybės parodymu, estijos mokyklose įves rusų kalbą, kuri bus mokoma visose mokyklose.

KIEK KRITO VOKIECIŲ SU ME KARE

Vyriausia vokiečių karo vado dovybė paskelbė sąrašą kare sū vokiečių kariuomenės re. Sąraše sakoma, nuo gegužės 10 d. nuo kada prasidėjo kare ras Belgijoje, žuvo 27,074 vokiečių kariai, sužeistu 111,000 ir dingusiu be žinios 18,280. Tai vokiečių paduotos žinios. Jos gali būti sumažintos, bet vis dėl to labai didelis skaičius krito per taip trumpą laiką.

— BUKARESTAS. Susirėmose muose vengru su rumunais šio savaitė, vengru krito 70 žmonių

DEMOBILIZUOJAMA PRANCŪZŲ KARIUOMENĖ

Prancūzijos vyriausybės parodymu pradėta demobilizuoti prancūzų kariuomenę, kuri taip atkakliai gynė savo kraštą nuo vokiečių. Dabar prancūzai liko visi bežemiečiai.

SUKILIMAS RUMUNIJOSJE

Pereita sekmadieni, kada prasidėjo rusų okupavimas Besarabijos, Rumunijos mieste Galatz įvyko komunistinis sukilimas. Buvo smarkūs susirėmimai sukilėliu su kariuomenės Rumunai sukilėlius numalio ir daug jų sušaudė.

Ziovulys ir Miegas

KODEL MES ZIOVAUJAM IR RAIVOMES?

Ziovulys yra signalas, kad jau laikas gulėti. Ziovulio reikšmė yra tokia: nuvargusio žmogaus kraujyje esu permazai deguonies, o per daug anglia rūgšties. Ziovaujant įeina ir plaučius oro daug daugiau negu paprastai kvėpuojant ir kraujas gauna iš plaučių daugiau deguonies. Ziovulys pravedina prie užsistis yra kraujo nubėgimas nuo galvos smegenų. Todėl mažiausiai žovauja dažnai, ypač stovėdami ir sėdėdami. Kada tols žmogus atsigula, ziovulys prapuola, nes gulint daugiau kraujo subėga į galvą.

Jeį susirinkine ar pamokos metu kas ziovauja, tai reiškia, kad jis neklauso, kas kalbama tenai. Jei jis klausytu, ir todėl jo smegenys dirbtu, tai kraujas rinkiasi į galvą, ir jis ne ziovauja. Ziovulys atsiranda ir po geru pietu, kai kraujas pradeda iš galvos eiti ir skrandi. Drauge jaučiamas tada ir patinimas ir miega. Ziovulys yra užkrečiamas: užtenka žmonių būrlyje nusiziovauti vienam, tuojau ima ziovauti ir kiti.

Naudinga reikšme turi ir rai vuly. Raivanis išskirstomas už sistovėjas kraujas. Bemiegant kai kurie kraujo indai esu pri spausti kūno sunkumu, o taip pat ir širdis silpniau veikia, taigi ir kraujas daugelyje kū no vietu užsistovi. Todėl pa budės žmogus ir rai vosi.

KIEK LAIKO REIKIA MIEGO TI?

Vidutiniškai imant, žmogus miegų praleidžia apie trečiąją dalį savo gyvenimo, t. y. po 8 valandas per parą. Tiek maž daug miega suaugęs, sveikas, ne per sunkiai dirbęs žmogus. Vaikams reikalinga ilgiau miegoti, nes jie greičiau nuvargsta,

kadangi jų jėgos eina daugiau sia augimui, o darbui jų lieka mažai.

Zinodami vaikai, ypač pirmosiomis savo gyvenimo savaitėmis, nemiega tik tada, kai žinda. Visa kita laiką, kokias 22 valandas per parą, jie miega. Vaikams nuo 1 iki 2 metų miegoti reikia 16—18 valandų per parą, nuo 2 iki 3 metų 15—17 valandų, nuo 3 iki 4 metų 14—16 valandų ir nuo 9 iki 13 metų 8—10 valandų. Pereinant iš vaiko į jaunuolį, prasidedant lytiniam brendimui, miego reikalingumas šiek tiek padidėja. Vidutinio amžiaus ir visai sveikiems žmonėms pakanka ir 5—7 valandų per parą.

Seni žmonės esti dviejų rūšių. Vieni esu žymiai susilpnėjęs protinis pajėgumas, tie esti ir fiziniai silpnėsi. Toki seniai kaip vaikai, nuvargsta greit ir todėl jiems reikalinga ilgiau miegoti. Bet yra seniai, kurie i ki gilios senatvės lieka žvalūs ir protiškai pajėgūs. Jėgoms atgaivinti jiems reikalinga net mažiau miego už vidutinio amžiaus žmones.

Žmogus suglemba, gauna blogą nepakankamą miegodamas nuotaiką, pasidaro opus, nerviškas. O jei neišsimegė nuolat, tai šie sutrikimai didėja ir gali pereiti į tikrą ligą, vadinamą neurastenija. Iš kitos pusės ir ilgiau miegoti, negu organizmas reikalauja, taip pat žalinga. Per ilgai miegęs žmogus tunka, darosi vangus, neapsilankus, protiniai gabumai sumenkėja.

Todėl rūpestingai prižiūrėti me savo miegą ir saikingai juo naudokimės!

Kodėl negru oda yra juoda

Kad negru oda juoda, iš pradžios buvo manoma, jog tas

pacina nuo to, kad negru kraujo sąstatai yra kitoks, negu baltaodžio. Bet greitai tas teiginys liko atmetas, nes kraujo analizė parodė, kad juodaodžio kraujas yra toks pat, kaip ir baltaodžio. Tą mintį sugriovus buvo pradėta skelbti, kad negrai juodi todėl, kad jų oda skiriasi nuo baltaodžio žmogaus savo sąstate. Bet ir čia pasirodė nebūta teisybės.

Nesenai vienas Harvardo universiteto profesorius Dr. Edvardas rodė, jog negro oda yra tokia pat, kaip ir kiekvieno kito žmogaus. Jis įrodė, kad kiekvieno žmogaus oda susideda iš penkių parminių medžiagų, iš jų kaip pagrindinės yra: melaninas, melanoidas ir karotinas, pastaroji medžiaga gausiai randama morkose. Ir kad žmogaus odos spalva priklauso nuo to, koks odoje tu medžiagų yra kiekis. Melanoidas yra juodoji medžiaga, kurios negro oda turi dideli kiekiai todėl ji esu juodi. Maešnis melanoido kiekis padaro odą baltą ir todėl, jei kas iš negro odos su mažintu melanoido kieki, vis neegrai paliktu baltaodžiais.

Vokieciams daug pagelbėje karopabėgėliai

Sveicarijūn atvykę iš Belgijos ir šiaurės Prancūzijos žmonės, kurie matė karo užfrote savo akimis, tvirtina, kad vokiečiams laimėti tenai labai daug padėjo karo pabėgėliai. Pradėjus vokiečių armijai lauztis ir Belgija ir Prancūzija, prasidėjo neapsakomas žmonių bėgimas. Ne šimtai ir ne tūkstančiai, bet milijonai belgių ir francūzų su visais savo daiktais pradėjo bėgti visais keliais Prancūzijos gilumą. Tais pabėgėliais užsikimšo visi vieškeliai ir šun keliai. Francūzai negalėjo per juos pristatyti savo armijas nei majsto, nei kitokios pagalbos, tuo tarpu kai vokiečių armija savo užnugarį turėjo adū rus keliū ir niekieno netrukdo ma susisiekimą su savo bazėmis.

Kitu atžantu nepasisekimo priežastis esanti lėktuvu stoka. Vienas tu lūdininku, matęs savo akimis kovas, sako, kad aliantu orlaiviu jis visai nematęs, tuo tarpu kai vokiečių bombonešiu kas diena buves pilnas oras. Tie orlaiviai neiktai viską ardo ir žudo, bet jie baisesiai terorizuoja gyventojus ir prieš armijas. „Aš mačiau su

Koks dabar gyvenimas Norvegijoje

Norvegijos vyriausybė bandė vokiečių užimtose srityse praveisti slaptą mobilizaciją. Ypač tai buvo pastebėta Oslo srityje. Jauni norvegai, susirinkę i mažus būreljus, pabėgdavo pas savo vyriausybę. Gyvenimo ju judėjimas jau ir ankščiau buvo kėk karinės vokiečių valdžios suvaržytas, o dabar tose srityse paskelbti nauji isakymai, kuriais pranešama, kad visi jauni norvegai tautybės vyrai, kurie yra nuo 18 iki 45 metų amžiaus, neturi teisės kur nors išvykti iš savo gyvenamųjų vietu. Tuo budu jie turi palikti kaimuose arba miestuose kurjuose iki šiolei gyveno, ir dirbtu tolimesnį savo darbą, ypač gaminti gyvenimui reikalingus gaminius. Apie kiekviena iš savo gyvenamos vietos pranykusiu norvegu tuojaus turi buti pranešta vietos valdžiai. Osloje išėina keltas norvegu dienraščiu, kurie yra vokiečių tarnyboje. Jie nieko nerado apie įvykius Norvegijoje, turi pasitenkinti tikta oficialiais vokiečių pranešimais.

Taikos metu Osloje buvo arį 300,000 gyventoju. Karui prasidėjus, dalis ju iš ten išbėgo

bet dauguma liko gyventi miestuose, kadangi vokiečiai per daug greitai užėmė pati miesta ir jo apylinkes.

Svarbiausias Osloje dalykas dabar esu maisto produktai, kuriu trukumas žymiai juntamas. Gyventojai iš miesto dažnai eina į artimesnes apylinkes pas ukiniukus pirkti maisto. Tačiau gyventoju judėjimas mieste esu kiek suvaržytas, o taip pat truksta ir susisiekimo priemoniu, kadangi ju esu daug pamata karuomenės reikalams.

Laisvos rinkos Osloje esančios pranykusios. Norvegu ukiniukai, jei jie turi ka nors parduoti, tai vistiek nenori vežti i miesta, kadangi savo produktus turi parduoti už vokiečių pinigus. Mat vokiečių valdžia Norvegijoje išėilo speciales mokes, kurios Vokietijoje esančios bevertės.

Be to, daug kjaušniu, sviesu ir suriu esu reikalinga vokiečių armijai. Viskas, ką pagaminančios pieninės ir skerdylos nepatenka i laisva rinką. Tuos visus produktus nuperkant i vokiečių armija.

(Nukelta i 6 purl.)

demoralizuota minti pabėgėliu pasakoja jaisi, „kurie lyg iš giesdintos avys, susigrudo ant vieškelio i sualkė itsa tanku kolona, kuri buvo sjunčiama francūzams i pagalba. Kareiviai rėkė ir keikė, bet žmonės nesiskirstė iš kelio ir tiek“.

Belgu armija paskutinėmis d dienomis buvusi vokiečių mašinos taip sukopota, kad išnyko iš jisi regimentai, o kas buvo dar gyvy, taas buvo be poilsio, nevalges ir bombu sprogi mais tiek pritrinktas, akd veiki jau nebegalėjes. Dėl to Belgijos karalius ir pasidaves.

JUOZAS BALTUSIS.

Kai Baigiasi Duona

Išrauka iš romano „Parduotos Vasaros“

(Tasa)

Ir aptūpinėjęs rankos riešus, pečius bei juosmeni, pridurda vo:

Ir vis tai — už pilval! Netrukus, tačiau, jis taip išmoko valgyti, kad gražiausios plutos, užuot burnos patekdavo i jo kšene, ir vakare jis apdailindavo mus visus po gera duonos abraką.

— Na, taigi, — pasakė viena vakara, žiūrėdamas i mano rankas, darbščiai nešančias burnon valgi, — tėvo duonos galėtu mei ir nebesprogti!

As dar nesupratau, ką jis tuo norėjo pasakyti. Tik pajutau, kaip kramtomas kasnis staidė sustojo gomuryje ir nesida ve nei atrankščijamas. Akys sužiugo ašarom.

— Senai jis čia tavo sprogs ta? — atsišaukė motina. — Ar tai tokia metu vaika nuo savės varyti?!

— Mane dar mažesni išrenkė.

— Bet tu gi tik pažiūrėk i jil Liesumėlis, čiuplumėlis, penkias kelniu neužkšči. Pateks tarp svetimu ir užgnabys, lyg žvirbli...

Tėvas patylėjo.

— Bus taip, kaip pasakiau — tarė tvirtai. — As tai, alsiu rėjau, o jau, šimvotėm aptekes, paskui kjaules, paskui karves... Kuo gi jis ponas? Nuo Grabnyčiu jug ašuntuosius pradėjol

— Širdi bent turėtum vaikui. Pats vargo, plukė, — o kita atjaust — kas tau davė! Mažai čia vaikas neapvyktas, neėdes dar ten... svetimuju utėlėms.

— O isikšik tu ji nors i š... — suriko tėvas jau ipykes. — Ar aš ji varau? Tik kuo gi šersi, kvajše? Sienos atlauzus pakiši, ar ka? Juk ir ta — ne savai!

Motina nieko nebesakė. Ty lėjo ir tėvas.

— Sakiau kajmynam, kad rodytu, — prabilo jau ramesniu balsu. — Gera žmogu alitaisy sim ir leisim... nes mes vienį šitai.

Tuo viskas tą vakarą ir pasibaigė.

oooOooo

— Ar toli mane išves, mama?

— Toli, suneli. Nerogėtas toks. Matyt, iš kitu pasviečiu užsuko. Bijai?

— Q kodėl nepalaukiam ki

to? Iš arčiau? Motina lūdnai šyptelėjo.

— Ne nuotaka gi tu, kad rinktumeis piršlius. Alga sulyga, ir eisi Reikės eit!

Reikės eit!

Tai štai kaip vadinasi toji padėtis, kurioje jau kelinta diena esu! Broliai ir seserys noriai užleidžia man savo žaislus. Motina nebebara už kiekviena numesta skiedrėlė ar nujeta laša vandens. Tėvas nebemus. Kazkas, lyg kokija nematoma, bet aiškiai jaučiama slėna atsirado tarp ju ir manes. As nuolat sugaunu ilga motinos žvilgsni. Matau baiminga pagarb broliu ir seseru akyse.

Taip. Man reikės eit.

Ganykla miške? — girdžu tėvo klausima.

Jis sėdi pakšes kojas po uslanu, pagarbiai pasilenkęs i prieki. Prieš jį — didelio ūgio senyvas ūkininkas.

— Tai beveik kad ir miške.

— Pušynas?

— Yra ir pušeliu. O ka?

— Tai... nieko... miktioja tėvas. — Pirmametis mat, tokiu bnda — ant akju...

— Negi vienas gany, — papsėdamas pypke ramiai šneka nepažįstamas. — Penkiese sulėjom ganyklas. Plotas — neapglėbsi. Zolės — iki juostot. Karves pantiojam...

— Kiek gi ju bus?

— Asuonetėlis meizjamu Dar ten keturius mitulukės, bu lius, na ir veršuku bus šesetas. bet tai jau rudenop.

— Aviu nėra?

— Beveik kad ir nėra. Nesiveda man jos. Tai žiurėk, nugaišo, tai vilkas nujojo, o pavasariui, žiurėk, ir belike kokia šesjolika...

Tėvas pusbalsiu suskajė, kiek iš viso galvu turės bandu atsisuko i mane ir susiomastes kryptelėjo galvą. Alvykėlis bajgė rukti. Tautskėdamas i su ragėjusi nykščio naga, iskratė pypke užkšio ją už juostos. Atsį krankšė ir spiové i viduasi.

— Tai ka? — pajudėdamas visu savo dideliu ūgiu, tarė jis.

— Vadinasi: pūras bulviu pasodinti, pusė centnerio rugiu ir penkiolika litu. Ranka?

— Litu bus dvidešimtis, kaip iš karto sakiau.

Samdyto, as nesuinka. Tokja esanti bepinigė, nors pasikark Reik berna, merga samdyti, ir visj šaukia: pinigų, pinigų, pinigų. Paskutini gyvuli iš tvartu išvestum.

— Imkite puspudj avizu, — pasiulo galop.

— Kas iš tu avizu? — ginčijosi tėvas. — Asakos ir asaros — Stai, kad išponėjo pribui šiai! — piktinasi atvykėlis. — O Germanijoj, sako, avizinėm kruopom gindančias bobas val gydina. Pa s skajėnu laikrašy iš ju sustinis, ir visa kita!

— Vilnu pora svaru pridetu met, — nedrasiai ispraudė motina. — Visai jau išėjo vaikas iš drabužio...

Ir tėvas ir motina atrodė tokie menkučiai ir silpni prieš ši

nepažįstamajį, jog man net kėsta ir graudu pasidarė. Tėvas... Tėvas, kuris visada man atrodė nenugalimas, nepranešamas nei protu, nei patyrimu; prieš kuri togalėjai jaustis tik silpnėnu, kvajlesniu, nusikaltusiu...

Na, argi čia tas pats tėvas? Jis sėdėjo visa laika parietes kojas ir palinkos i prieki, nors toks sėdėjimas — aš žinau — labai nepatogus, o pradėdamas kalbėti vis turėjo gerokai atsikrankšti, kad atplėsus, balsa nuo gomurio. Gį motina, pasakiusi savo pageidavima, visai sumišo, nusisuko ir nebetarė nė žodžio.

As nuslinkau i užpeki, kur nuo pat nepažįstamojo įėjimo, susimetė broliai ir seserys, baimingai išplėstom akim sekiodami kiekviena svečio judesį ir laikydamiesi taip tyliai lyg ju visai ne nebūtu.

— Išves tave?

— Gal ir išves — atsakiau.

— O krekeno tau palikti?

— Hm... vilnu? — nумыkė samdytojas ir lyg norėdamas i sitikinti, ar tikrai jau aš vertas to, atsisuko ir atidžiai tarytum sverdamas akimis kiekviena mano kūno dali, apžiūrėjo mane. Abipus jo nosies atsiorado dvi rūkščios raukšlėkės. — Tikras slijekas ir bailus ant akiu, — sumurmėjo. — Neį prie žagaru toki, nei prie liubos.

O garsiai tarė:

(B. d.)

Lietuvos Naujienos

MIRE GABUS FELJETONISTAS H. BALTRUSAITIS

Dziyvininku izoliatoriuje mirė H. Baltrušaitis, apie 35 metų amžiaus. Baltrušaitis buvo vienas stipriausių Lietuvos feljetonistų — satyriku. Kaip satyrikas jis plačiau buvo žinomas Zebėdiejaus vardu.

Nors Baltrušaitis talentas aiškiai pasirodė, tačiau silpnavažiškumas ir netvarkingas gyvenimo būdas sudavė mirėnui smūgį jo kurybai ir nelaikė pa siuntė į kapus.

MIRE LENKU POETAS.

Siomis dienomis Vilniuje staugi mirė lenku poetas Sventio pol Sarpinski. I kapines jį palaikė gausi jo draugu, rašytoju, žurnalistu, artistu ir šiaip jau intelektualu minia. Jis palaidotas Rasu kapinėse, literatu kempelyje.

SUKELTA 30,1000,000 LITU VILNIAUS REIKALAMS.

Generaliniam Lietuvos Konsulatui New Yorke praneša iš Kauno, kad iki gegužės mėnesio Lietuvoje sukelta 30,100,000 litu paskola Vilniaus reikalams.

SIAUDUOSE RADO NEGYVA ZMOGU.

Utenos apskrity, Bilakiemio klojime, šauduose, buvo rastas negyvas Antanas Katinas, 59 metų amžiaus žmogus. Ištyk manya, kad tai staigi miris, bet vėliau nustatyta, kad tai žmogžudystė.

SUVALKAI PERKRIKSTYTI I SUDAU.

Vokiečių valdžios komisija nutarė vokiškais vardais pakrik

tyti oile miesteliu ir kaimu. Suvalkai pavadinti Sudau. Tarp Plociėno ir Seinu pravedamas platus geležinkelis, vietoje buvusio siauro geležinkelio medžiama vėži. Visos Suvalku trikampio piešinės pavesos Duve, iš Rytprusiu, priejurai kuris gabena moderniškas mašinas i Cipliškės bei kitas piešines. Ukėjinkai raginami visko daug gaminti.

SENAI NEISAISKINAMA ZMOGZUDYSTE.

Siomis dienomis Kauno apygardos teismas sprendė Jona vos mics eljo gyvenimo, o Al. Kavaliausko ir Al. Banulevičiaus bylą, kuriuodu buvo kaltinami nužude savo kaimyna P. Chlopotina.

Praėjusiu metu kovo 15 d. Jonavoje buvo žuvgus, suvąjavo daug žmonių, pilnos karėimos prisijinko vyru ir moteru. Viename restorane vąjšinosi ir Chlopotinas su žmona, kai Chlopotinas iš restorano išėjo i gatve, kazkas prišoko prie jo ir akmeniu taip smarkiai smogė Chlopotinui i galva, kad jis vietoje užmuštas.

Kavaliausaks su Banulevičiu buvo apkaltinti Chlopotino nužudymu, bet kaltinimas neirodė, ir apygardos teismas abu kaltinamuosius išleisino.

MEILE PAVIRTUSI I KERTATA PRIVEDE PRIE ZMOGZUDYSTES.

Sio mics eljo gyvenimo, as Vsc Kapėnskas pima draugavo su V. Sulskaite, del to Sulskaite buvus pažadėjus savo namus užrašyti, bet vėliau pradėjo pyktis ir bylinėlis. Besibylmėdami taip išpyko, kad Kupėnsaks pasikvietes Sulskaite užduosino priegalvi jai ant burnos uždėjes, o lavona imetė i Sventio

sios upe. Apygardos teismas Kapėnska už ši nusikaltima nubaudė visa amžiu kalėti.

Nubaustas padavė apeliacija Rumams, kurie apygardos teismo sprendima pripažino klaidingu, nes Kapėnskas, zudydamas Sulskaite, neturėjo pasipelnimo tikslo, o jei taip tai įstatymai nenumato didesnes bausmes, kaip 15 metu stnk. darbu kalėjimo. Rūmaj Kapėnskui bausme ir sumažino iki 15 metu sunk, darbu kalėjimo.

DARBININKAI REIKALAUJA LIETUVIŲ PRIZIURETOJU.

Vilniaus mics elje prie viešuju darbu dirba kelj tūkstančiai darbininku. Tu darbininku delegacijos kreipėsi i Vilniaus miesto savivaldybe su prašymu, kad butu duoti prie viešuju darbu lietuvjai prižiuretojai, nes lenkais prižiuretojais darbininkai nepasitiki ir nori prižiuretojas turėti tik lietuvius, kaip sąžiningus žmones.

NUBAUSTAS PIENINES PINIGU PASISAVINTOJAS.

Julius Kazlauskas būdamas Pajėsio pieno perdirbimo bėvės pirmininku ir turėdamas igaliojima i „Pienocentro“ paimti i tūkstanti 902 Lt tuos pinigus paėmė ir pasisavino.

Už tai Kazlauskas patrauktas tieson. Kauno apygardos teismas Kazlausko byla sprendė ir Kazlauskas pripažino kaltu, bet veru pasigailėmo, ir nubaudė šešiais mėn. papr. kalėjimo, bet ita bausme įskaitė tris mėn. iš kalėtus atsargoj ir liko trys mėn.

NUSISOVE MOTERIS.

Gegužės 1 diena Sanėuose,

savo bute nusišovė pil. Lelionie nė Palmira, 24 metu amžiaus. Sovimosi priežasies n a š k. Graičiausai šeimyninė nesantaika. Vyras ja mylėjas, bet ji mėgdavusi linksnia gyvenima: įgerdavusi ir flirtuo davusi. Vyras ita jos elgėsi sinekdaves ir iš to danzai kilė ve barniu. Prieš ivykdamt savizudyste irgi buvusi išėrtus, ginkla paėmusi ir nusišovusi. Šovėsi i krūine. Dar su menkom gyvybės žymėm buvo nuvežta i miesto ligonine. Bet bevežant kelyje mirė.

PRADES VEIKTI GAMTOS MATEMATIKOS FAKULTETAS.

Ministeriu Taryba nusistatė, kad nuo šiu metu rugsėjo 1 d. pristabdyti Vytauto D. Universiteto Kaune Gamtos ir Matematikos fakulteto veikima ir nusistatė, kad nuo tuos dienos pradės veikti Vilniaus Universitete Gamtos Matematikos fakultetas su matematikos, fizikos ir biologijos skyriais. Kauno V. D. Universiteto Technikos fakultete bus sustiprinti chemijos mokslai, kad fakultetas galėtu paruošti chemikų, inžineriu, galinčių dirbti praktiškai. Rysium su Gamtos Matematikos fakulteto perkėlimu Vilniun atvyko i Vilniū prof. K. Slezevičius fakulteto perkėlimui paruošti ir Observatorija perimti.

LIETUVOJE YRA TUKSTANČIAI NEKRYKSTYTU IR NEKUR NEUZREGISTRUOTU VAIKU.

„Lietuvos Žiniuose“ skaitom šitokia pastaba: Ruošiant civilines metrikacijas projekta, reikija neuzmamti tai, kad Lietuvoje jo laukiama jau 22 metai. Civilines metrikacijos belaukiant, Lietuvoje susidarė tūkstančiai niekur neimetrikuotu vaiku ir jaunuoliu. Todėl tame istatyme turi

būti paragrafas, kuris numatytų, kad visi vaikai, kurie esantys i vaikai ir kuriems moterims išstatyti numatytas, tuos vaikus va bus sudaryta didoio logiuma.

LIETUVIŲ MOKSLININKAI REIKALAUJA LIETUVIŲ PRIZIURETOJU.

Vilniaus mics elje prie viešuju darbu dirba kelj tūkstančiai darbininku. Tu darbininku delegacijos kreipėsi i Vilniaus miesto savivaldybe su prašymu, kad butu duoti prie viešuju darbu lietuvjai prižiuretojai, nes lenkais prižiuretojais darbininkai nepasitiki ir nori prižiuretojas turėti tik lietuvius, kaip sąžiningus žmones.

NUBAUSTAS PIENINES PINIGU PASISAVINTOJAS.

Julius Kazlauskas būdamas Pajėsio pieno perdirbimo bėvės pirmininku ir turėdamas igaliojima i „Pienocentro“ paimti i tūkstanti 902 Lt tuos pinigus paėmė ir pasisavino.

NUSISOVE MOTERIS.

Gegužės 1 diena Sanėuose,

LIETUVOJE YRA TUKSTANČIAI NEKRYKSTYTU IR NEKUR NEUZREGISTRUOTU VAIKU.

„Lietuvos Žiniuose“ skaitom šitokia pastaba: Ruošiant civilines metrikacijas projekta, reikija neuzmamti tai, kad Lietuvoje jo laukiama jau 22 metai. Civilines metrikacijos belaukiant, Lietuvoje susidarė tūkstančiai niekur neimetrikuotu vaiku ir jaunuoliu. Todėl tame istatyme turi

PRISIEKUSIS VERTĖJAS
MIGUEL OCOUGNE
 R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobreloja Tel. 2-6393.
S. PAULO
 Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.
KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. A. Jazara Snege
 (Maskvos gydytojas 1914 m.)
 Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligu specialistas, chirurgas.
 Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.
 (Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
 Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

LABOLATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS
 (Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapumo ir išmatų) Tikras ir geras
Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO
 Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
 Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0213. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH
 Rua Silva Pinto 264 (antige 46) Bom Retiro. Aisižvelgdamas i sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro porceleno 8\$000.
 Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIECIŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA
"BERNARDO"
 Įsteigta 1890 metais
 Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė didinime, o taip pat ir su dažais.
 Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta įnamus fotografijų reikalais. Dar i fotografių p. 18.
Arthur Schamidt
 Rua São Caetano 447 (senas, 108-111 S. Paulo) Telefono 4-5576

LIB. ESTADOS UNIDOS
LIETUVIŲ MOKSLININKAI REIKALAUJA LIETUVIŲ PRIZIURETOJU.
SIUVYKLA LIETUVA
KARZO ZEBRAUSKO
 Čia yra...
 Lietuvių siuvykla yra daug...
SIUVYKLA LIETUVA
 Rua General Ozorio Nr. 161 — S. PAULO

DR. LUIS ABINADER
 Gydytojas.
Gonoreja, Gydymas greitais ir be skausmo Moteru Ligos. - eumatizmas ir stoma
 Av. São João No. 578, 2º aukštasis, 21 Apartamentas, Telefonas: 4-7069.
 Ligonius priima nuo 1 iki 2 ir nuo 10 iki 18, 30 val.

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškias, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

Be operacijos

Aiduriu skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūžymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma BE OPERACIJOS, įvairios moterų ligos gydomos ir BE OPERACIJOS, tik su injekcijomis
Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

DR. PAULO LICIARDI

Medikas Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444

PASTABA: Vyksta į namus bilę kurią valanda dieną, nakti.

DR. A. CANDIA

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniškas)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.
Sekmadieniais nuo 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITEPETINGA, 242
3 aukštas. TELEFONAT: 4-0218

Kalba rusiskai, lenkiskai, vokiskai.

GALECKOSIUVYKLA

Sūdyta rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų vietinių ir užsienų Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIŪVIA RŪBUS GALEC KOSIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257

Tel. 4-1457

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių ligų specialistas - Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v

Rua da Graça, 248 - Telefone 5-1451 - SÃO PAULO

PHARMACIA ANHAIA

Rua Anhaia, 565 (Bom Retiro) Tel. 5-3551 S. Paulo

Passerini

Farmaceutikas

Kainos pigios Duodami inzesonai

Pirmoji Lietuviska Spaustuvė ir Papelaria

Pan Americana

RUA DA MOOCA, 1721 - TELEF. 3-2056, SAO PAULO.

Priima ir atlieka visokius spaudos darbus: Notas, Fakturas Duplikatus, Įvairiausių kartonus, Saskaitas ir t. t. Darbas atliekamas pagal užsakytojo skoni. Be to, galima gauti visokių rašomoju reikmenų: Laiškams popieris, krautuves. Lietuviai kreipkitės į savąją spaustuvę ir papelariją, nes lietuviams daromos didelės nuolaidos.

Darba paimame iš namų ir jį pristatome užsakytojui.

Kainos pigios. Darbas skubus ir sąžiningas

Rua da Moóca, 1721 Tel. 3-2056

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams
Rua da Conceição 79-A, Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz)
atidarė naują skyrių — antra siuvyklą, prie stoties Luz ten ir gyvenamas butas

RUA DA CONCEIÇÃO, 11

Lietuviu Jaunimui

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiutus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičių, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmdieniais ir vakarais. Užsikite ir išsirinkite, nes darbas atliekamas noblogiau kaip São Paulo centre, bet daug pigiau

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniausių medžiagų

PAULO AMBROZEVICIUS

R. Ciclames, 52

V. Eella

Daržai ir Ukiai

Netoli stoties Carvalho de 50\$000

Araujo suburbio Central do Savininkas. Cia de Agri. Brasil, parduodame geriausios Imigracão e Colonizaçāo.

žemes daržams ir nedidelėms Pardavimu Raštine: Rua

ukiams. Zeme apaugusi mišku. José Bonifacio, 98 Tel. 2-7549

Yra pakankamai vandens. Ze S. Paulo, Sekmdieniais ir šio-

mės kaina — tik 300—400 kioadieniais įtisa savaitę ga-

reisu kvadratinis metras. Ge- lima teirautis vietoje krautuve-

ri keliai ir arti esančios sto- je prieš Carvalho de Araujo

tys duoda galymibės užvesti stoti pas ANTONIO KRISTEN

paukščių uki, verstis daržin- Traukiniai į stoties Norte

kyste, kito tokiu kulturu au išaina: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10

ginimu ir įrengti poilsio namus 12,14; 14,30.

Sklypai nuo 10.000 metru Iregistruota nr. 45 iš 10

išimokėjimui pradant nuo -12-38 trečioje apylinkėje.

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS

XI Aro - metai

São Paulo, Liepos - Julho 6 1940

Nr. 27

Kas naujo kolonijoje

IR VEL LIETUVIAI.

Pereitą savaitę priešais Luz stotį, rua Maua, buvo užpultas vienas rūbų krautuvininkas D Dilgos Dilgerian. Ji užpuolė du vyrai, kada krautuvi buvo uždaryta ir šeimininkas skaičė dienos pajamas. Išėjo vyrai pa prašė parduoti kokių drabužių, bet tam atsiskaičius, jie puolė šeimininką, sužeidė ir paėmė pinigų, pabėgo. Šeimininkas buvo sužeistas sunkiai, tačiau paguldytas ligoninėn jau sveiksta. Policijai ilgai ieškojo kaltininku, kurie tokie drąsus, tokiam dideliam judėjime apiplėšė krautuvi ir spėjo pabėgti. Taip kaltininkai iki šiolei dar nesurasti. Technikos policija padarė kelias nuotraukas nuo to daikto krautuviėje, kurje buvo paliesti plėšėkų ir pradėjo ieškoti identifikacijos skyriuje, ar nesiras tokių pirštu nuospaudu jau trauktu. Pasirodo, kad surado ir nustatė kas padarė apiplėšimą, tai vienas lietuvis, kurio vardas Petras Fuks ir rusas Mykolas Nikolau. Policijos archyvuose jau šiu dviejų vyrų yra bylos, kurie 1931 metais padarė panašiu apiplėšimą rua Couro de Magalães. Už tai jiedu sėdėjo kalėjime 6 metus ir prieš 10 mėnesių buvo paleisti. Taigi, dabar policija ieško plėšėkų, kurie, žinoma, dabar, jau gaus daug didesnę bausmę.

Stelbėjina, kad Petras Fuks vadinamas lietuviu. Tai greičiausia žydas, nes tokiu pavardžiu lietuvi nėra. O gal tai pa keista pavardė? Bet ar šaip ar taip, lietuvi vardas imaišytas ir kriminaline policijos kronika ir tas labai žemina lietuvius.

Korsp.

LEGALIZUOTA SPAUSTUVĖ „PAN AMERICANA“.

Siu metu pradėjo buvo faktyta, kad visos veikiančios Brazilijoje spaustuvės ir leidžiamieji laikraščiai būtu įregistruoti Rio de Janeiro Spaudos ir Propagandos Departamente Nustatytu laiku visos minėtos ir monės ir laikraščiai turėjo pasiusi reikalingus dokumentus registracijai, kuriu bylos svarstomos — leisti veikti, ar ne. Birželio 26 dieną Rio de Janeiro Spaudos ir Propagandos Departamentas svarstė spaustuvės „Pan Americana“ registracijos bylą ir nutarė leisti veikti ir įregistruoti šia vienintele lietuvišką spaustuvę, kaip legaliai veikiančią ir sąžiningai atliekančią darbą.

Spaustuvės „Pan Americana“ savininkai jau gavo iš Departamento registracijos dokumentus.

DZIAUGIASI SAVO UKIU.

Liepos 3 d, Aido redakcijoje lankėsi lietuvis kolonistas iš Barão de Antonina Stasys Am-

broziejus, užsimokėjo Aido prenumeratą, pasiūlykėjo ir papasakojo apie gyvenimą ūkyje.

St. Ambroziejus dar ne seniai ūkininkauja valdiškoje kolonijoje Barão de Antonina, bet jau prasikūrė ir dabar gerai verčiasi. Sako, kad nors ir ne taip sargiai, bet visi kolonistai kyla ir savo gyvenimui mato gražią ateitį. Pats Ambroziejus jau turi apie 100 kelmu biūnų, turi kiauliu ir kiškiu gyvulių. Šiais metais sako, nukritusi kaina medvilnės, bet kiau produktų, kaip ryžių ir pupelių kainos labai geros.

Sioje kolonijoje yra keliolika lietuvių kolonistų, kurie turi nusipirkę valdiškas žemes ir visi gerai progresuoja. Malonu yra girdėti, kad lietuviai kūriasi ir gerai gyvena.

AR BUS VEZAMI LIETUVIAI I LIETUVĄ.

Pastaruju laiku daugelis lietuvių kreipiasi ir redakcija klausdami, ar dabar jau bus vežami lietuviai iš Brazilijos į Lietuvą, kaip pasikeičė Lietuvos vyriausybės? I šitoki klausimą redakcija atsako sekama: Lietuviai buvo vežami i Lietuvą ir prie senosios Lietuvos valdžios kas tik turi pinigų nusipirkti laivakortę, tai toki būtinai parvežė Lietuvon laivu bendrovė. Dabartinju metu, rodos, kad laivai iš Brazilijos i Europą kelia vinių nina, taigi, nevera nei laivakortės pirkti, nes niekas negali pasakyti ar parvež. Kaip karas pasibaigs, tai tada kas tik norės ir turės kelionės pinigų, tokis galės važiuoti i Lietuvą duryms neuždarytos buvo pirmiau, neuždarytos bus ir dabar.

GATAVOS KARTEIROS.

Prašoma atsijimi savo karteiros de Identidade, kurios jau gatavos: Antanas Lukošius, Vladas Berestinas, Antanas Bučkūnas, Pranas Jodaitis, Laurinas Višniauskas, Klemensas Budrevičius, Pranas Mačiulis, Elzbieta Gedminas, Franciska Krasnavičienė, Rozalija Lenikas, Vladas Zukauskas, Anna Blazas.

BAKSYS NEBEVAZIUOS LIETUVON.

Pats Bakšys pasisakė pereitą savaitę „Lietuvyje“, kad i Lietuvą nevažuosias, o trauksias i provinciją ir ten gyvenstias. Tai, kaip gi dabar bus su draugais, kuriais jisai visiems gyrėsi, kad jis negalis čia ilgiau būti, kaip Lietuvą pradėjo valdyti jo draugai?

MOKYTOJAS GIRDAUSKAS PASKIRTAS I BANDEIRANTE.

Buves Vila Anastacijos lietuvių mokyklos vedėjas Feliksas Girdauskas kuri laiką buvo paskirtas visu lietuvišku mokyklu dainu mokytoju. Bet pastaruju laiku, atleidus kelis mokytojus, pasidarė mokytoju trukumas. Už to i Bandeirante tapo paskirtas vedėjum mok. F. Girdauskas.

Kaip žinoma, Girdauskas, vi sa savo čia buvimo laiką, stovėjo Bandeirantės opozicijoje ir nepritarė ju žygiams, del to ne kartą jisai per „Lietuvi“ buvo puolamas. Dabar amibandeirantininkas mok. F. Girdauskas paskirtas Bandeirantės mokyklos vedėjum!

ARGI TIKRAI NELIETUVIS?

Nusipirkau aną dieną brazilšką laikraštį, ir bevertydamas užtikau pažįstamo asmens paveikslą. Tai lietuviu imtininko Ziūkiaus. Na, manau sau, ką gero apie jį rašo. Ir koks mano buvo didelis nustebimas, kaip perskaitiau po paveikslu parašą, kur pasakyta, vokietis stipruolis Fritz Weber“.

Nejaugi Ziūkias išsidarėjo savo tautybės? Juk jis yra lietuvis, bandeirantės sportininkas Lietuvos pinigais važinėjo i Lietuvos olimpiadą, o čia, štai lietuviu neprisipažista. Tai jokios garbės nesudaro dangstyti svetimomis tautybėmis. Ir kur akis dėti, jei dabar kas nors nueitų i to brazilško laikraščio redakciją ir išaiškintu, kad tai ne vokietis, o lietuvis ir kad tai ne Weberis, o Ziūkias. Tai didelė gėda.

Raugas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

M. MARCINONIUI — Tamsos laiška gavome. Jame rasote, kad įdodate 5\$, bet pinigų laiške neradome.

Aleksandras Janušonis. — Tamsos laikraštis nesurades Tamstos, grįžta i redakcija.

PARDUODAMI LAIKRAŠČIAI.

Bom Retiro lietuviai, neužmirškite užėiti i krautuve Ginevičiaus, Rua da Graca, 510, čia nusipirkite sau reikalingu maisto produktų, o taip pat ir laikraštį „Aidą“.

Canindes rajono lietuviai už

ėikite i italo krautuve, rua Canindé, kur taip pat visko gausite, ir lietuvišką laikraštį Aidą.

PARDUODAMAS ZEMES SKLYPAS.

Labai pigiai parduodamas žemės sklypas puikioje vietoje, ant kampo. Sklypo didis 14x30. Čia pasistate namus, galite turėti geriausią patalpą bile kokiam biznui. Vieta europė čiu apgyventa, prie stoties. Teirautis Aido redakcijoje, Rua da Mooca, 1721.

DAUG LIETUVIU NATURALIZUOJASI.

Pastaruju laiku daug lietuvių priima Brazilijos pilietybę. Beveik kiekvieną dieną skelbiami ilgiausieji sąrašai „Diario Oficial“ naturalizuojamu pavardės.

Priėme Brazilijos pilietybę, svetimsaliai gauna pilnas teises su brazilais ir gali užimti valdiškas tarnybas.

Koresp.

LIETUVISKI PARENGIMAI.

Liepos 6 d. rengia viešą vakarą „Vyčiai“ ir stato scenoje „Išpažinties paslaptis“. Liepos 13 d. L.M.M.R. Rytas stato „Vergijos Grūvėsiuose“. B.L. O. Centras taip pat jau baigia prisirengti gražiai istorinei tragedijai „Kestutis“.

Judėjimas organizacijų didelis.

Koresp.

VERBICKAI NAUJAME BIZNINYE.

Juozas Verbickas, buves Parque das Nações žemiu pardavė jas ir išrūpines lietuvišką mokyklai sklypą ir statybai medžiaga, dabar atsidarė restoraną prie Monte Bello, (vieškelis i Mogy das Cruzes). Be to, J. Verbickas ir vienos, netolimios fazendos administratorium.

Kel.

T. SAPOLIENE prašoma užėiti i redakcija svetimsaliu registracijos reikalui.

SPIRGEVICIUS (Guarda Civili) gyvenantis Vila Bela, prašomas užėiti i redakcija gauti adresą savo brolio. Padedant „Argentino Lietuvos Balso“ redakcijai, surasta brolio gyvenama vieta.

ANTANAS ALEKSYNAS prašomas užėiti i redakcija registracijos reikalui.

AIDAS DUADA NAUJAUSIU ZINIU IS LIETUVOS.

Pasikeitus Lietuvos vyriausybei ir pradėjus vykdyti reformas, visi beveik lietuvių daugiausia interesuojasi dabartiniu Lietuvos gyvenimu. Kas dabar vyksta Lietuvoje sužinosite skaitydami Aidą, nes Aido redakcija gauna visas naujienas tiesiog iš Lietuvos tą pa-

čią savaitę ir jas paduoda savo skaitytojams.

Aidas įvykius aprašo tuojau ir nelaukia keltu savaitiu. Skaitydami Aidą, žinosite viską, kas dedasi Lietuvoje ir nereikės jokiams gandams tikėti. Ganda gadinė praėjo.

SAUKIAM I IDENTIFIKACIJOS NUMERIAI

Saukiami identifikuoti svetimsaliai, kurie turi numerius

Liepos

- 6 d. nuo 57.151 iki 57.250
- 8 d. nuo 57.251 iki 57.350
- 9 d. nuo 57.351 iki 57.450
- 10 d. nuo 57.451 iki 57.550
- 11 d. nuo 57.551 iki 57.650
- 12 d. nuo 57.651 iki 57.750
- 13 d. nuo 57.751 iki 57.850

LAISKAI REDAKCIJOJE

Vincas Stankevičius, Antanas Jurksa, Klemensas Dilgas, Petras Vilcinskis, Bolyas Tubelis, José Ambrozjevicius, Vincas Bartkus, José Sinkajta, Agota Nacevičienė, Josefina Vinkausaks (pinigai) Antanas Šporas, Antonina Kejteris, Ignas Labuckas, Antonina Maciejūnas, Vincas Banyas, Stasys Pauzuskas, Jozė Višniauskas, João Jakucionis, Kostas Saldūnas, Bronius Rucinskas, Bronius Satas, Antonina Kuznacy, Povilas Miskinis, Antanas Nizevičius, Andrius Valiūnas, Eduardo Satas, Carlos Idenka, Jurgis Dubinskis, José August Jonas Valiukėnas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE „AIDA“.

(Atkelta iš 3 pusl.)

Vokietiai gi sako, kad pasitaiko mieste maisto produktų trukumai, tai dėl to kalti patys norvegai, kada ukinkai nieko nenori parduoti.

Vokietiai paskyrė Norvegijai civilini administratoriu Terboena. Tuo budu vokietiai steigiasi Norvegijoje gyvenimus normalizuoti.

Reikalinga darbininkai

Reikalingi darbininkai malkoms, mokestis labai geras mokama 3\$000 už kubik metrą. Čia dirba daug lietuvių lietuvis taip pat administratorius — Valdemaras Stasėnas. Vieta: Rua Dom Duarte Leopoldo, 458, Cambucy.

Svetimsaliams

knygutės

Parengiami visi reikalingi dokumentai skubiai ir pigiai Aido redakcijoje.

Rua da Mooca, 1721

Telefonas: 3-2056.

SKAITYKITE AIDA, žinote naujausias žinias iš Lietuvos.

Dr. M. Fucs

Su didele praktika didžiausioje New Yorko ligoninėse, Asistentas Profesoriu Silbert ir Peterson New Yorko ligonine ir Prof. Rubens Monn Sinai ligonines.

Specialybe: Operacijos, Moteruligos, Slapumo kanalu, inktu ir šlapimo pūslės uždegimai, Endoscopia. Venų išsiplėtimas, Homoroidai ir hydroceles gydoma be operacijos ir skatimo. Trumpos ir ultra violetines bangos.

CONSULTORIJA:

Rua José Paulino No. 485. Priima ligonius: nuo 4 iki

7 su puse vakare

Telefonai 5-6885 ir 5-6307